

Byens stemmer

Når byudvikling
bliver til i dialog

Vil du tage skridtet fra høringer og borgermøder til reel inddragelse og samskabelse med borgerne? Vil du skabe planlægnings- og byudviklingsprocesser med plads til flere stemmer – og blive bedre til at lytte, involvere og udvikle løsninger, der er forankret i virkelighedens behov?

Byens Stemmer er et to-dages kursus for kommunale planlæggere og rådgivere, der ønsker at styrke deres kompetencer inden for dialog, borgerinddragelse og samskabelse i byens udvikling. Kurset sætter fokus på, hvordan borgerinvolvering og samskabelse ikke blot er en forudsætning for et levende demokrati, men også en strategisk ressource i byudviklingen.

Kurset arrangeres i samarbejde med områdefornyelserne i Københavns Kommune og tager udgangspunkt i konkrete erfaringer, metoder og cases fra deres mangeårige arbejde med borgerinvolvering i komplekse byudviklings- og byfornyelsesprojekter.

Efter kurset kan du:

- Forstå demokratiets betydning i byudvikling – og omsætte det til praksis.
- Arbejde strategisk med samskabelse som en integreret del af planlægningen.
- Designe involveringsprocesser, der passer til projektets fase, formål og ressourcer, også når tiden og budgettet er knappe.
- Analysere og udvide aktørlandskabet for at inddrage stemmer, der ofte overses.
- Håndtere konflikter og modstridende interesser konstruktivt.
- Argumentere for værdien af borgerinddragelse over for chefer og politikere.
- Skabe sammenhæng mellem det nære, lokale engagement og de overordnede strategiske mål.

Kurset kombinerer teori, praksis og konkrete værktøjer med faciliterede øvelser og arbejde med egen case. Du får både et stærkere fagligt fundament og en praktisk værktøjskasse, som kan bringes direkte i spil i din organisation.

*Programmet er med forbehold for justeringer.

Dag 1: At finde og lytte til byens stemmer

Dagen giver en introduktion til teorier om demokratisk byudvikling og sætter fokus på dialog og samskabelse med borgerne som et centralt redskab i planlægningen.

Gennem oplæg og praktiske øvelser undersøger vi, hvorfor involvering af borgerne er afgørende, hvordan planlægningsrammen påvirker arbejdet, og hvordan forskellige typer af projekter åbner for

09:00	Ankomst og morgenmad
09:30	Velkomst og introduktion Kort præsentation af dagens temaer og formål. Yalda Pilehchian, arkitekt og urban designer, Dansk Byplanlaboratorium
09:40	Samtale: Jeres erfaringer med borgerinddragelse Annika Agger, forsker, Roskilde Universitet
10:00	Planlægger rollen i forandring Mellem arbejdet på undersiden af organisationen og dialogen på ydersiden. Der sættes spot på, hvordan planlæggere kan håndtere og mobilisere konflikten de interesser i byudviklingen. Annika Agger, forsker, Roskilde Universitet
10:45	Pause og refleksion
11:00	Hvorfor, hvordan og hvornår skal vi inddrage borgerne? En kort introduktion til vigtigheden af borgerinvolvering og hvad god borgerinvolvering kræver, samt hvordan forskellige niveauer af inddragelse kan forstås og anvendes. Der præsenteres også centrale involveringsformater og deres anvendelse som forberedelse til dag 2. Annika Agger, forsker, Roskilde Universitet
11:45	Akvarie dialog Formater der gjorde en forskel. Annika Agger, forsker, Roskilde Universitet
12:00	Frokost
13:00	Det nære og det strategiske Oplægget består af to komplementære perspektiver. Anna præsenterer områdefornyelsernes arbejde som et konkret eksempel på, hvordan man kan arbejde strategisk og systematisk med borgerind-

Onsdag d. 24. juni

forskellige muligheder for involvering. Vi sætter samtidig fokus på repræsentation og på de stemmer, der let overses.

Dagen byder på et samspil af perspektiver fra forskere og praktikere suppleret med deltagernes egne erfaringer og refleksioner.

	dragelse i byudvikling – herunder metoder, greb og erfaringer fra praksis. Line sætter arbejdet ind i en større planlægningsmæssig ramme og viser, hvordan områdefornyelserne bidrager til den overordnede byudvikling og sammenhængen i byen på tværs af skalaer. Anna Ingemann Jensen, specialkonsulent og sociolog, Områdefornyelsen, Københavns Kommune og Line Pyrmont Kirkegaard, arkitekt, Område for Byplanlægning, Københavns Kommune
14:00	Pause/ kaffe og kage
14:15	Hvem bliver ikke hørt i byudviklingen og hvordan kan vi inkludere dem? Oplægget sætter fokus på de grupper og stemmer, der ofte overses i byudviklingen, og giver bud på, hvordan planlæggere kan arbejde mere inkluderende gennem metoder og nye former for dialog. Yalda Pilehchian, arkitekt og urban designer, Dansk Byplanlaboratorium
14:45	Faciliteret øvelse Parliament of Things Grupper repræsenterer oversete stemmer (fx unge, naturen, fremtidige generationer) og diskuterer en fiktiv case ud fra deres stemmes perspektiv. Oliver Maxwell, antropolog, Bybi
16:00	Øvelse: Aktørlandskab Hvordan ser jeres aktørlandskab ud? Hvem bliver hørt og hvem bliver ikke hørt? Yalda Pilehchian, arkitekt og urban designer, Dansk Byplanlaboratorium
16:30	Afrunding og tak for i dag Hvad tager vi med fra dag 1?

Dag 2: At skabe sammen med byens stemmer – metoder og praksis

På dag to arbejder vi med en værktøjskasse til borgerinvolvering. Vi undersøger, hvordan forskellige metoder kan anvendes gennem hele planlægningsprocessen, og fordyber os i udvalgte greb gennem konkrete cases fra områdefornyelsesprojekter.

Kommunale aktører deler perspektiver, erfaringer, udfordringer og refleksioner fra projekter i områdefornyelserne i Bispebjerg Bakke

09:00	Ankomst og morgenmad
09:30	Velkomst og introduktion Kort opsamling fra dag 1, introduktion til dag 2. Yalda Pilehchian, arkitekt og urban designer, Dansk Byplanlaboratorium
09:40	Hvordan bygger vi en værktøjskasse til involvering og hvornår virker metoderne bedst? En god involveringsproces kombinerer forskellige metoder, tilpasset konteksten og målgruppen. Op-lægget introducerer en mixed-metode-tilgang til borgerinvolvering og giver inspiration til, hvordan metoder kan sammensættes og anvendes i praksis. Yalda Pilehchian, arkitekt og urban designer, Dansk Byplanlaboratorium
10:30	Case 1: Det storslåede og det nære – Løftet på Bispebjerg Bakke Casen viser, hvordan borgerinvolvering kan spænde fra bystrategisk visionsplanlægning til det nære hverdagsliv i Bispeparken. Med Bispeparkens Arkitektkontor er planlægningen rykket tættere på beboerne og kobler overordnede strategier med lokale erfaringer og behov. Tilgangen bygger på social byggemodning, hvor relationer, tillid og ejerskab danner grundlag for langsigtet forandring. Signe Thora Kampf Larsen, projektchef, Områdefornyelsen Bispebjerg Bakke, Københavns Kommune
11:15	Pause og refleksion
11:30	Case 2: Casebesøg – Sigynsgade og Krakas Plads Casen tager afsæt i omdannelsen af Sigynsgade og Krakas Plads i Haraldsgadekvarteret, hvor en tidligere traditionel gade transformeres til en grøn lege- og opholdsgade. Casen giver indblik i, hvordan forskellige metoder til borgerinddragelse bringes i spil gennem projektets faser – fra udviklingen af bygherreprogrammet til den efterfølgende projek-

Torsdag d. 25. juni

og Haraldsgadekvarteret. Fokus er på, hvordan metoderne fungerer i praksis, hvordan de kan tilpasses forskellige kontekster og behov, og hvordan de kan styrke både samarbejdet med borgerne og det tværfaglige samarbejde internt i kommunen.

	tering – og hvordan processen samtidig håndterer forskellige lokale interesser. Erfaringerne viser, hvordan dialog med lokale aktører kan kvalificere de konkrete løsninger i byrummet – fra disponering til inventar – og skabe et stærkere lokalt ejerskab til det færdige byrum. Ali Arvanaghi, arkitekt og chefkonsulent, Områdefornyelsen Skjolds Plads, Københavns Kommune
12:30	Frokost
13:30	Case 3: Casebesøg – Kunst som metode til borgerinddragelse – Haraldsgadekvarteret Casen viser, hvordan kunst kan bruges som metode i byudvikling til at skabe dialog, identitet og lokalt ejerskab. Med erfaringer fra Haraldsgadekvarteret gives indblik i, hvordan kunstprojekter, som er udviklet i samarbejde med beboere og lokale aktører, kan fungere både som midlertidige eksperimenter og permanente værker i byrummet, der skaber nye mødesteder, styrker fællesskabet og inviterer flere til at engagere sig i kvarterets udvikling. Metha Rais-Nordentoft, project manager of public art, Områdefornyelsen Skjolds Plads, Københavns Kommune
14:45	Case værkstedet Deltagerne omsætter kursets læring til en konkret involveringsplan for deres egen case. Værkstedet veksler mellem individuelt arbejde og refleksion i mindre grupper. Undervisere er til stede undervejs og tilbyder sparring samt deler erfaringer fra konkrete projekter. Forløbet afsluttes med en erfaringsudveksling i plenum, hvor deltagerne deler et konkret greb, de vil afprøve i egen praksis, og identificerer en udfordring, de vil arbejde videre med. Yalda Pilehchian, arkitekt og urban designer, Dansk Byplanlaboratorium og Anna Ingemann Jensen
16:00	Afrunding og tak for i dag